

Funkis årsmöte torsdagen den 16 maj 2013 i Ulricehamn det finns några platser kvar <http://anmalan.funkis.se>

Du som tvekat i det längsta har nu chans att vara med på vårt årsmöte med föredrag och utställningar. Detta räknas som fortbildning, vilket krävs enligt **Boverkets Författningssamling (BFS 2011:16) OVK1, §19 Rapporteringsskyldighet** där det står

Årsmöte 2013 enligt stadgagenlig föredragningslista:

1. Val av ordförande och sekreterare för stämman
2. Val av två justeringsmän
3. Fråga om stämman blivit vederbörligen sammankallad
4. Styrelsens förvaltningsberättelse med balansräkning och resultaträkning för föregående räkenskapsår
5. Revisorernas berättelse för föregående räkenskapsår
6. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
7. Fastställande av inträdes- och årsavgifter till föreningen för kommande verksamhetsår
8. Val av styrelseledamöter
9. Val av revisorer
10. Val av ledamöter i valberedningen
11. Övriga ärenden
 - A. Motion
 - B. Övrigt
 - C. Avtackningar
 - D. Mötets avslutande

Rapporteringsskyldighet

19 § Certifierad funktionskontrollant ska varje år lämna in rapport till certifieringsorganet med uppgifter dels om genomförda uppdrag som funktionskontrollant eller samordnare av funktionskontroller, dels om fortbildning avseende 11–14 §§ denna författning.

Torsdag 16 maj

- 12.00 Lunch på hotell Bogesund för de som önskar. Betalas av var och en på plats
- 13.00 Incheckning på hotell Bogesund. Uppge namn i receptionen. Allt är förbokat (Utställarna bor på annat hotell)
- 13.45 Folkets Hus. Visning av det anrika huset och ett kort föredrag om Ulricehamn
- 14.30 Entreprenörsföretagens informationsansvarige Annika Brännmark berättar om kunskapslyftet för ventilationsmontörer
- 14.45 Kaffe och mingel hos utställarna. I år är det 12 utställare som gästar oss
- 15.15 Samling i den gamla biograf- och teatersalongen
- 15.20 Hälsningstal av kommunfullmäktiges ordförande Roland Karlsson (c)
- 15.30 Årsmöte Funkis. Dagordning se rutan ovan till vänster
- 16.15 Årsmötet avslutas och det är dags för ombyte för kvällen
- 17.00 Hotell Bogesund. Öl. Vi ska ha en genomgång av ölets historia och prova vad olika sorters öl innebär
- 19.00 Paus, och lite vila inför kvällen
- 20.00 Hotell Bogesund. Årsmötesmiddag trerätters med två glas vin eller öl. Övrigt köps till efter eget gottfinnande

Fredag 17 maj

- 07.00 Frukost på hotellet.
- 08.00 Temadagen börjar. Utställarna är på plats. Tipspromenaden börjar
- 08.15 Konferensstart med information om dagens aktiviteter
- 08.20 Information från våra utställare. 7 minuter per utställare
- 09.30 Kaffe och mingel hos utställarna
- (10.00 guidad tur för medföljande till gårdarna runt staden där filmerna ÄNGLAGÅRD spelades in)
- 10.15 Kommunernas handläggning av OVK-ärenden. Lillemor Edvinsson från Eksjö kommun och ordförande i FSB
- 10.40 Utbildningsmöjligheter för de som handlägger den kommunala tillsynen av OVK. Kurt Ingeberg från Funkis Kurser
- 11.00 TR-frågor. Kolfilterfläktar i stället för forcerade luftflöden? Roterande VVX i FTX-system för bostäder? Injustering av forceringsflöden med stängda fönster? FoS på din smarta telefon. FARO och FARO-S nyttigåvor. Vägledning OVK utgåva 2
- 11.30 Gemensam lunch på hotell Bogesund
- 13.00 Fortsatt temadag. Boverket informerar om nya lagar och förordningar. Wanda Rydholm och Björn Fredljung
- 13.45 Certifieringar och certifieringsfrågor. Swedac och de tre certifieringsorganen. EUs harmonisering av regelverken.
- 14.00 Kaffe, mingel hos utställarna samt inlämning av tipsfrågeformulären
- 14.30 Paneldebatt med dagens föreläsare
- 15.10 Tipsfrågorna och prisutdelning
- 15.30 Avslutning

Vindruvor får oss att tänka på Systembolaget vilket för tanken till OVK av offentliga lokaler.

**”FRAM PÅ
EFTERMIDDAGEN HAR VI
INGET SYRE
HÄR! VI HAR
ALLTID ONT I
HUVUDET -
OCH DET ÄR
VENTILATIONENS
FEL!”**

Tovenco är en av våra dussin utställare den här gången. De övriga hittar du på sidan 4 i detta nyhetsbrev.

Etikgruppen (EG) brukar arbeta i tysthet, men här är en erfarenhetsåterföring från tidigare etikgruppen (Erik Kylefalk och Rolf Sandell) till nuvarande och kommande etikgrupper samt att meddelas Funkis styrelse, fackutskott och kommittéer och även övriga funkismedlemmar.

FUNKIS' Etikgrupp har under åren 1999 - 2012 utgjorts av Erik Kylefalk och Rolf Sandell. Då vi nu lämnat vårt uppdrag har styrelsen bitt oss summera våra erfarenheter från de 13 åren. Vi gör det med en listning av händelser, uppdrag, bedömningar och utslag, som vi funnit vara av allmänt intresse för såväl våra efterträdare i Etikgruppen (EG) som för FUNKIS medlemmar. Vi har också utformat texten så att ingen ska känna sig utlämnad men samtidigt kunna sätta sig själv in i de beskrivna fallen och rätta sitt framtida handlande efter våra vunna erfarenheter. Nedan följer vår listning och rekommendationer på arbetsmetodik vid OVK-besiktningar.

Erfarenheter från vårt arbete i Etikgruppen och råd till besiktningsmän:

1. Kontrollera att byggnadens ägare (B) eller någon med fullmakt från B (ex.vis ett förvaltningsföretag eller annan representant för B) är den som beställer OVK-uppdraget. Det händer att hyresgäster i god tro beställer OVK om de är missnöjda med ventilationen i byggnaden. En ventilationskontroll kan genomföras men protokollet därifrån gäller inte som juridisk handling gentemot myndigheterna. Tänk också på att den som beställer alltid är betalningsansvarig för det som beställts. Ibland uppstår diskussioner som rör installationernas utförande. Kolla då med bygglov alternativt byggnämnan.
2. Vid mindre uppdrag är det av praktiska skäl ofta tillräckligt med en muntlig beställning från B. Mer omfattande uppdrag bör konfirmeras med ett skriftligt avtal, ex. vis enligt den mall som FUNKIS har tagit fram (finns i Forum för nedladdning).
3. Kontrollera att DU-instruktioner finns och att de är kompletta och aktuella.
4. Kontrollera vilken eller vilka byggnormer som ska gälla vid din kontroll. Notera deras beteckning i ditt protokoll. Notera också om din kontroll avser "första besiktning" "återkommande besiktning" eller "ombesiktning".
5. Informera dig väl om byggnadens ventilationssystem - om tveksamhet finns så skaffa kunskap. Det är inte möjligt för en besiktningsman att göra en OVK om han inte är klar över ventilationssystemens funktioner.
6. Under kontrollen kommer brukarna ofta med frågor och påståenden. "Vad gör du? Måste ventilationen höras så mycket? Varför blir det svart i taket runt ventilen? Fram på eftermiddagen har vi inget syre här! Vi har alltid ont i huvudet - och det är ventilationens fel!" Lyssna på vad brukarna säger och försök att på ett enkelt sätt reda ut missförstånd. Hittar du fel i systemen, anteckna i protokollet och behåll dina synpunkter för dig själv. Inlåter du dig i diskussioner med brukarna kan detta få oönskade konsekvenser. Många brukare hör vad de vill höra och framför ibland sitt missnöje till B. Tänk på att ditt protokoll blir en offentlig handling då byggnadsnämnden tagit emot och registrerat det. Detta kan du upplysa brukarna om. Tänk också på att OVK-protokollet blir en juridisk handling som kan åberopas om en tvist senare uppstår. Om ex.vis B säljer den av dig OVK-ade och "godkända" byggnaden och köparen finner att ventilations installationerna är behäftade med allvarliga fel, då kan du råka illa ut.
7. Efter avslutad kontroll bör din målsättning vara att muntligen informera B om resultatet av kontrollen. Även om du skriver tydliga protokoll uppstår det nästan alltid oväntade frågor som B vill ha besvarade. Preciserar var felen finns - det är till stor hjälp för dem som senare ska åtgärda dem. Var speciellt försiktig med att lämna uppgift om priset för att åtgärda en anmärkning. Detta tillhör inte ditt OVK-uppdrag.

8. Använd FUNKIS handledningarna FOS och FARO. De har tillkommit för att bedömningarna ska bli så lika som möjligt. Skilj noga mellan *ska* och *bör*. Två kontrollanter kan men ska inte komma till olika bedömningar av samma installationer i en byggnad. Vi har sett exempel på att en byggnad med flera delägare som oberoende av varandra beställde OVK av två olika kontrollanter. Det först inlämnade protokollet hade ett stort antal grava anmärkningar och systemen kunde därmed inte godtas. Det senare inlämnade protokollet hade få anmärkningar och systemet ansågs av kontrollanten vara godtagbart. Och det är det senast inlämnade protokollet som gäller.

9. Är du någon gång tveksam om hur du ska bedöma, tänk då på att **OVK har tillkommit för att skydda brukarna och handla i enlighet därmed.**

10. Det är inte helt ovanligt att personer som saknar OVK-behörighet eller har för "låg" behörighet utför kontrollen varefter en person med behörighet skriver under protokollet. Under EG:s tid har ett flertal sådana fall dykt upp. Kännedom om detta brukar vara att en FUNKIS-medlem känner till förhållandet och tipsar EG. Trots att EG garanterat fullständig sekretess för uppgiftslämnare får vi aldrig veta namnet på den felande medlemmen, möjligen det geografiska område han arbetar inom. EG förstår väl det dilemma som uppgiftslämnaren hamnar i (värna om FUNKIS goda namn alternativt tjalla på en annan medlem). Vi kan bara konstatera faktum men svårigen agera i dessa ärenden.

11. Vid kontroller i flerbostadshus gäller det först och främst att undvika ensamarbete. Försvinner saker från lägenheter blir kontrollanten en av de misstänkta. Fastighetsskötaren, byggnadsägaren eller någon från företaget (om det är möjligt) är lämpliga medhjälpare. Har kontrollanten fått nycklar för att själv öppna till lägenheten om brukaren inte är hemma, måste han ringa på ett antal gånger innan han öppnar. Pinsamma situationer har inträffat. Observera att **alla lägenheter** ska kontrolleras inte 30% eller liknande som en del kontrollanter tror. Vid lägenheter med F- eller FV-ventilation från gemensam(ma) fläkt(ar) kan det räcka med stickprovskontroll av flödena om de tidigare uppmätta värdena ligger stabilt inom ramen för de projekterade. Alla lägenheter ska ändå alltid kontrolleras med avseende på övriga funktioner.

12. Det händer att en bedömning i OVK-protokollet har blivit fel, inte beroende på slarv eller tidsbrist utan helt enkelt på okunskap hos kontrollanten. EG brukar då föreslå den okunnige att bättra på sina kunskaper ex. vis genom att gå någon av FUNKIS' kurser.

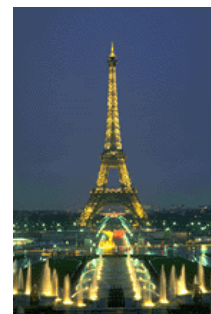
13. Håll god kontakt med kommunens OVK-handläggare. I mån av tid, vilja och kunskaper kan ibland en del problem lösas.

14. Vid upphandling av OVK från stat, kommun och landsting lämnar dessa numera en detaljerad förfrågan, som alla anbudsgivare måste följa. Trots ett gediget underlag för prisberäkningen har det visat sig att anbudssummorna kan skilja orimligt mycket. EG har sett exempel på anbud där den lägsta summan endast var 10% av den högsta. *Detta är mycket oseriöst och minskar vårt förtroende hos beställarna.*

15. Kom slutligen ihåg att det varken är byggnadens ägare eller brukaren som avgör vad som är rätt eller fel. Här har du som kontrollant hela ansvaret.

Erik Kylefalk och Rolf Sandell har varit aktiva i FunkiS sedan starten. De har varit med i styrelsen och de har de senare åren varit Etikgruppen inom FunkiS. I sitt arbete med etiska frågor har de varit inblandade i många dispyter där de medlat mellan olika intressenter i OVK-arbetet med anknytning till FunkiS. Detta är en av alla förmåner som man har som medlem hos oss.

Etikgruppen i dag består av Torsten Jensen och Lennart Trankell vilka även de är två mycket kunniga herrar. De nås via etik@funkis.se. Bland nuvarande etikfall kan nämnas beställare som ber kontrollanten "vara smidig" och kontrollanter som ställs inför faktum att det sitter kolfilterfläktar i stället för forcerade luftflöden i kök i nybyggda flerbostadshus.

Paris ligger inte långt från Bryssel där man nu arbetar med harmonisering av OVK för hela Europa.

”OBSERVERA
ATT ALLA
LÄGENHETER
SKA
KONTROLLERAS,
INTE 30%
ELLER
LIKNANDE
SOM EN DEL
KONTROLLANTER
TROR”

En kopp kaffe för tanken till kaféer, restauranger och andra näringslokaler där vi brukar räkna stolar för att få fram luftmängder vid OVK.

Postadress
Box 43
161 26 Bromma
Telefon: 040-41 01 51 (linjeval)
Fax: 08-26 27 23
Mejladress: funkis@funkis.se

Vi finns på nätet!

www.funkis.se

Notiser

Med tanke på dagen för konferensen vill FunkiS skänka en tanke till vårt broderland på andra sidan kölen

FunkiS har en facebookside som alla medlemmar blivit inbjudna till.

Sök på FunkiSverige

Partner for progress

Vi har saxat det nyaste inlägget i FoS. Det är Tekniska Rådet som besvarar dem. FoS 12003:

Jag har en fråga angående ett S-System med murade kanaler i ett flerbostadshus byggt 1962. En del hyresgäster har installerat köksfläktar och anslutet dom till självdragskanalen. Jag har bedömt att detta inte är lämpligt eftersom matlukt sprider sig till intilliggande lägenheter. Alla som har fläktar accepterar detta och bygger om dom till kolfilterfläktar. Utom en som har varit i kontakt med en byggnadsinspektör i en kommuns byggnadsnämnd som säger att det möter inget hinder för det är en separat kanal från varje lägenhet. Jag läser funkisbulletinen 2008:2 där står det att om spisfläkt installeras måste den anslutas till separat kanal med dokumenterad täthet. Hyresgästen säger att det är en rekommendation ingen lag.

Min fråga är; finns det någon lag och var hittar jag den? Och hur kan en byggnadsinspektör säga så, han har inte varit på plats och kunnat bilda sig en uppfattning om situationen?

Vi har haft dessa frågor tidigare, och svarat i Bulletin 96:1, se FOS 95025. Dessa svar i bullen kommer ursprungligen från kommentarsamling till SBN tillsammans med tolkningar av BABS. Ett självdragsventilerat hus bygger på att man med hjälp av temperatur och höjdskillnad skapar ett drivtryck som gör att luft lämnar fastigheten i, normalt, i separata kanaler och ut via en takhuv. Denna luft ersätts med luft som tas in via uteluftsventiler av något slag, företrädesvis klaffventiler i fasaden med relativt stor area. Det drivtryck som skapas i denna form av system är relativt lågt, mellan 10-20 Pa är vanligt då det är kallt ute (-10, -15°). Detta kan jämföras med ett frånluftsventilerat hus där man skapar undertryck i kanaler på ca 200 Pa (varierar beroende på systemuppbyggnad). Som ytterligare en jämförelse kan sägas att det kostar ca 10-15 Pa för luften att ta sig igenom en vanlig uteluftsventil som vi ofta använder i frånluftsventilerade byggnader (spaltventiler), dvs. i stort sett hela den tryckuppsättning som drivtrycket skapar. Drivtrycket i självdragssystemet är alltså relativt lågt vilket gör det mycket känsligt för

”störningar” i form av igensatta uteluftsdon, för små uteluftsdon, igensatta öppningar osv. I många fall förekommer det köksfläktar i en del lägenheter, dessa utgör då de är avstängda, ett hinder för luften att passera in i kanalen som betjänar köket. Eftersom drivkraften är så liten utgör detta hinder en stor del av tillgängligt tryck vilket resulterar i ett alltför lågt grundflöde, ett förhållande som vi ju till största delen av dygnet har. Den tid då spisfläkten forceras ökar luftmängden genom spisfläkten men skapar samtidigt ett undertryck i lägenheten som överstiger drivtrycket vilket får luften att ta den enklaste vägen in i lägenheten som normalt brukar vara genom badrumskanalen, varför denna sätts ur spel, luften går ”bakvägen”. Vidare skapas ett undertryck i lägenheten som också kan få andras matos m.m. att vandra in i denna lägenhet. Dessutom sätts den kanal i vilken spisfläkten är monterad, i ett övertryck som vida överstiger de tryck den är byggd för, vilket ofta resulterar i att dessa läcker ut matos som sedan kan fortplanta sig till grannarna. Under vissa omständigheter kan en spisfläkt sitta kvar (se Självdragsventilation -Tekniska rådets stöd vid OVK-besiktning i FOS 95025 enligt hänvisning ovan). Skulle man låta spisfläktar sitta kvar ska systemet klassas om till frånluftssystem och byggnadsmålan inlämnas till byggnadsnämnd. Se Funkis bulletin 1996:1 och FOS 95025.

FunkiS bulletiner hittar du i Forum där du kan öppna dem eller ladda hem dem.

FoS hittad du på <http://fos.funkis.se>

MANAGING RISK

SITAC

